

Laptulajdonos:
Dr. VÁKÁR LAJOSNR
 Felelős szerkesztő
KÉSZÉGH VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkereskedése Csikseredben, hová a hirdetések árai és előfizetési díjak előre küldendők.
 Egyes szám ára: Lel. 2.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Működési ár:
 Egész évre Lel. 160.—
 Félévre " 80.—
 Negyedévre " 40.—
 Külföldre egy évre " 440.—
 Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak.
 Kéiratok nem adhatók vissza.
 Nyilvántartási díjak soronként Lel. 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

Jegyzetek.

Kértük és megadatott... Jótékony májusi eső hullott a magas egekbe. A szomjas föld mohón szívta magába az életet adó drága nedveket. Erdő-mező megélenkült. Kacagó virágok szinompájától ékesek völgyeink. A kis méh vigan dörgölcséve száll virágról virágra... A föld ontja az életet. Madárdaltól hangosak völgyeink és béréink... Igy szép, így jó ünnepeink piros pünkösdi napját... Valahogy így lehetett akkor is, 1931 évvel ezelőtt... Arany-ugorait előveteite a felkelő nap. Felső rügyeken reszkettett a hajnali harmatepp... A félemlő új élet ígérését csattogta bele a trópusok reggelbe... Egy szegényes, kis halászkunyhó csendjében együtt ültek a tanítványok és halak beszélgettek. A Mester szavának csengése még ott zsongott a szívekben: „*En békeségemet hagyom néktek*”... Arcuk mély bárdaira fűyes könyvesperek peregték alá. Imádkoztak. A szobácska homályos szögletében egyszer csak kettő fényű csillagok jelentek meg, amelyek felvillando gyertyalámpához hasonlítottak. Az egyszerű halászok megdöbbenve szemlélték a különös tűzijátékot. *A Mester által megígért égi ajándék volt tüzes nyelvek képeiben.* És lón lelkükben nagy világosság, mert a tüzes nyelvek sugárzó isteni erői hoztak az imádkozó szegény, megdöbbenő halászközösségnek az apostolokkébe. „*En kérem az Atyát*” — mondá Jézus bucsuzásakor — *és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké. Tudniillik az Igazságnak Lelkét, melyet a világ bé nem vehet, mert nem látja őtet és nem ismeri őtet; ti pedig ismeritek őtet, mert bennetek lakik és bennetek marad.*

És egyszerű irástudatlan halászok szónoki hávval kezdtek prédikálni arab, perzsa, libiai, görög, krétai, Rómában, pártus és más nyelveken, Meszopotámiától Fönícia minden nép fiának, mert a Mester mondá: „*Ama vigasztaló Szent Lélek pedig, kit az Atya az én nevemben elbocsát, az megtanít titeket mindenekre és ezeketbe juttatja mindazokat, melyeket mondottam néktek.*”

Piros pünkösdi napja, az isteni erő ama leáradásának ünnepe, amely az emberiség küzdelmes feltörekvésének eseményeit kíséri, vagy megelőzni szokta. Így volt ez 1931 esztendővel ezelőtt, így van ma is. Az isteni erő ma is állandóan árad le a materializmus utasításában tévelygő emberre, de az ember nem akarja azt észrevenni, mert szeretet nélkül való, önző durva anyag. „*Ime világosság jött a világra, de az emberek inkább szeretik a sötétséget, mint a világosságot.*”
 Kilió.

Vendégek

Érkeztek hozzánk. A nagyszabású Bruckenthal Múzeum rendezésében 30 százsz intellektuel érkezett városunkba, hogy innen kiindulva kirándulások során ismerjék meg vidékünk természeti pompáját és népművelését. Ide a sepsiszentgyörgyi Székely Múzeum megtekintése után érkeztek. Megnézték a csiksomlyói bucsút, az ott rendezett mintavásárt, azután kirándulnak a Gyilkostóhoz, ahonnan az Egyesítőig mennek a hegyeken keresztül.

Hét napot fognak itt a körünkben eltölteni.

A Csiki Lapok, mely mindig és örömmel vette partfogadásba mindazon akciókat, mely a város és megye sport, turisztikai vagy idegenforgalmi fellendülését támogatják, magyaros vendégszeretettel köszönti az érkezőket és kívánja, hogy érezzék jól magukat itt a mi fenyeveink között. Fűrődjenek meg a magaslati napfény sugaraiban, kötegyük meg borvízforrásaik üdítő vizét, csodálják meg az Egyesítő ormáról az Olt és Maros folyók forrásvidékének vadregényes tagjait, azután mondják el otthon barátaiknak, ismerősöknek, hogy jöjjenek el ők is hozzánk, mert mi itt szívesen látjuk őket és örülünk a vendégeknek.

Egyben gratulál és további sikert kíván a helybéli turista egyesület egész vezetőségének a turista eszmének a mind szélesebb rétegekbe való átültetéséért és azért a lelkesedésért, mellyel az ügyet szolgálja. Mint értesültünk az Erdélyi Kárpát Egyesületi közli csoportja Balánbányán egy hat szobából álló pavillont rendez be a kirándulók részére, melyet rövidesen át is fog adni a közforgalomnak.

Ezáltal lehetővé fog válni az Egyesítő és Gyilkostó felé való kirándulás egy közbeeső pihenő állomásal, mely ezeknek a festői szépségű helyeknek a látogatását gyengébb fizikumú kirándulók részére is lehetővé teszi.

Fürdő dresszek nagy választékban megérkeztek és kaphatók Mórioznál, az Európa-szálloda mellett, Csikseredben.

Egyről-másról.

És emberek mondák: építünk egy nagy tornyot, amely az égig érjen. És építnek. Nagy volt a sürgés, forgás, nőtt óráról-órára a torony s már már az égig ért. De akkor mi történt?... Nagy sene-bona támadt az építők között. Az Ur megalázta Noé utódait, mert ők voltak és úgy összesavarta a nyelvüket, hogy nem értették meg egymást és föbbe kellett hagyniok az építést. Ez a bibliai történet abból az alkalomból jutott eszembe, hogy a Népszövetség újból összeült. Tanácskoznak, hogy miképpen építsék fel Babel-tornyát. Miképpen tudják ebbe a toronyba bebörtönözni a szenvedő emberiség egyik-melyik csoportját, hogy addig a másik kifejeghessen amazok szenvedéseiben. De az Ur már megelégedni látszik ezt az elbizakodott komédiát. Megsárvata elméjüket a nagy építkezésnek. Már galatyalonak össze-vissza, úgy értik meg egymást... Az új Herodotos már meg is született, aki meg fogja írni ennek a toronynek összeomlását...

Óvassuk az újságokból, hogy a magyar-osztrák-olasz gazdasági tárgyalások véget értek s ennek eredményeképpen Ausztria 2 millió 200 ezer mázsa, Itália pedig 1 millió métermássa búzát vesz át Magyarországtól. Hogy méltányolni tudjuk ennek a gabonakivitelnek jelentőségét, tudnunk kell, hogy Magyarország évente átlag 21 millió métermássa búzát termel. Ebből a belső szükséglet, egy lakosra egyremásra márfel métermássát számítva évente, annyi mint 12 millió métermássa, a felesleg tehát 8-9 millió métermássa. Tehát Magyarország búzafeleslegének majmenen fele biztos piacot kap, ami bizony nagy és szép eredmény, különösen ha szem elől nem téveztük azt a tényt, hogy a gazdasági egyezmény a „nagyhatálmú” Népszövetség nélkül született meg. Az ő jövőtől ugyanis ilyen jó dolgok nem igen szoktak megszületni, legfeljebb örökre meghalni. És nemcsak 32.000 vagon szárnyaskerék röpíti Ausztria és Italia felé a magyar föld cölökeit, hanem sok magyar ember verejtékes munkájának méltó gyümölcse legyen...

Pünkösdi van. Némi élénkség kezd uralkodni a városban. Bucsusok tudnának fel itt is ott is. Idegen arckok Háromszék-, Udvarhelymegyéből. Némelykor 1-1 keresztalja is feltűnik. Bazarozás kereszti a menet élén, bazarozás csengettü veri a taktust a menéshez. Szép lilium szál, szűkek virága, hangzik a régi szép ének az ajkakon, de a kórusból hiányzik a mély hang — a basszus. Vékonnyangu ficskak, leánykák és az élet szenvedéseitől mélyre bárdált arcu néni-kék töltik ki a sorokat. A mélyhangu férfiak otthon maradtak. Nem jöttek el a somlyói bucsura. Beh másképp volt régen... Eljöttek a férfiak is, sőt a férfiak jöttek el. Igaz, hogy egy század kakastollas tartott rendet közöttük, de eljöttek és itt voltak, hitet tenni és ik igazsága mellett... Miért nem jönnek most is el a férfiak? Miért nem jön ösze Csiksomlyón 50-60 ezer ember s miért csak 5-6 ezer... Volt-e valha nagyobb szükség őseink hitte mellett tarubizonyosságot tenni, mint ma?... Miért nem jön el Acsik, Felcsik és Gyergyó népe egyet mutatni, egyet akarni és egyet vallani: hogy székelemek, magyarok vagyunk, akik itt vagyunk, itt élünk és itt maradunk s miként egykor hitéért a Tolvajoson szembeszállt a székeleység a hatalom fegyverével, — — — — — Legyen Csiksomlyó az új Agyagfalva, ahová a székeleység összehozza pinaszait, fájdalmait, ahol megbeszéli buját, buját, barátát s nemcsak a csodátevő Mártól kér utaválót a jövőre, hanem veszéitől is, mint 1506 ban és 1846-ban Agyagfalván... Papjaink, tanítóink hirdessék több szeretettel, több hittel, reménységgel és lelkesedéssel a somlyói bucsut, az új Agyagfalvát!
 Kilió

Egy nap Lisieuxben. *)

A Rue du Carmeltől a katedrálisig.

Aradt Zoalt. Lisieux, 1934.

A párisi Gare Saint Lazare óriási, modern csarnokaiban és termelben előzem a pompázó reklámokat, a raffiniált fényhirdetéseket, amelyek arra csábítanak, hogy utazz a „Etat” vonalain, Cherbourg Trouville, Deauville, vagy Caen felé, élvezd a normandiai tengerpart egyedülálló furdóhelyeit és Londonba hivatnak

*) Az ifjú katolizmus kiválóan szerkesztett, magas színvonalu lapjának, az Új Élet-nek (Rozenyó, Csehszlovákia) április 1-i számából vesszük át e remek cikket, melyből a pünkösdi lélek tüze és ereje sugárzik. A lelkiség szédítő tárlatán jár, az író egyszerű tolla csak az Eg felé feszül és mégis a legteljesebb aktualitással fogódzik a mába, midőn a szányalos szellem hódító fényével rávilágít minden válság: egyéni, nemzeti gazdasági, erkölcsi válság megoldásának gyökérére: a lemondás, az önmegtartás, az áldozatkészség szellemére. Csak az bírja tartósan a földet, aki kezében tartja az Egót.

oda-vissza olcsóbban, mint Calaisig az egyszeri jegy ára, Calvados megye és Picardia bőségszarujáról, alma-boráról, gyümölcsseiről olvasok az oszlopokon, de Lisieux nevét csak a menetrend táblán *kis betűvel*. Pedig Trouvillebe, a legvilágibb furdóhelyek egyike felé, Lisieuxben kell átszállni. De így van ez jól, ezt vártam: Lisieux nincs belekeverve az üzleti élethe. Az a nagy szent, akinek városába készülök, *nem volt a hangulatok embere. Örök mosolya és a rózsák nem e világi hangulatok kifejezései. Ő nem félt semmitől, hogy „kizökkentik” a vallásos hangulatokból. Keményen állt a helyén és tul volt a föld minden jelenségén, minden izgalmán.*

Mily szomorú, hogy még erre az egy napra sem tudja levetni a földhözkööttség láncait a vándor, aki e nagy szent nyomait kutatja érdemtelenül. Féltve jöttem a Gare Saint Lazare-ra, mert azt hittem, hogy az élelmes üzleti és piatista ruhába bujtatta majd a reklámozó és dobot vart Lisieuxnek. Már láttam egykor egy ilyen kegyhelyet; a szerződök pénztárcájából hullott a pénz és szemleelőtte vette át a farizeus. Lisieux-t nem zavarja semmi. Ide nem kell reklám. Nem is szabad itt. A korunkhoz legközelebb álló, legmodernebb szent alázas alakja megszégyeníti azt, aki emlékeiből nyerezkedni akar. S a vonatok száguldanak Trouville, Cherbourg, Deauville felé, de Lisieuxben valamennyi ajtó kinyílik és többen szállnak ki, hogy a calvadosi dombok között a kis nővér emléket keressék, mint akik önmagukat mennek keresni a normandiai tengerpart fény felé.

Kvreux után eszembe jut valami. Barátomra gondolok, ki itt járt előttem. „*Amikor kiszálltam a vonatból, úgy éreztem, hogy valaki kézenfogott. S mig itt voltam, nem mult el ez az érzés.*” A lisieuxi állomáson ugyanez a biztos tudat fogad. Szelid, téutóti nap, az ég ragyog, egy fokkal világabb a világ, a szemköztli kis bistroból rádiózene szalad ki élénk. Nincs térképem, vezetőm, senkit se kérdezek, hogy a sok ut és elágazás közül melyikre lépjek rá és mégis a leg rövid útton, a leg rövidebb idő alatt előttem áll az utcátábla: Rue du Carmel. Vajjon tudja-e ez az utca s a minden járó-kelője, hogy az igazi világtörténelemben aranybetűkkel van beírva e név? Az utca elején, épp a sarkon most fejezték be egy nagy mosi építkezését. Azt hiszem Atlantic a neve. A plakátok most hirdetik a bemutató elősdást: *Un jour dans le paradis*. Egy nap a paradicsomban. A hirdető oszlopon pedig egy jelenet a filmből. Vajjon mi lehetne más. A szerelem egy tizezedik változata. Rue du Carmel, Cinema Atlantic. Un jour dans le paradis. Az ember nem tanul soha. A tapasztalatokat átadni nem lehet, a példa nagyon erős, de a gonoszt nem lehet kiirtani egyszerre természetünkkel. A Rue du Carmel másik oldalán kétszáz lépcső odobb ott a templom és a sárda, mely életében őriste s most halálában is őrsi a modern világnak azt a szentjét, akinél tökéletesebb antipolusát, a Cinema Atlanticook értelmének jobb ismerőjét ma nem találni sehol.

Ez a szent, akit keresztény és nem keresztény milliók jobban ismernek, mint Napoleont, olyan kis-leány volt, mint ez itt mellettem, amikor belépett a Carmelbe. Most együtt nézzük itt a reliquiák termében üveg alatt megőrzött *gyönyörű szőke hajkossoruját*. Mi mindent beszél ez annak, aki látta... A leg-több ember azzal hártja el a tudat alatt a szentek példáját, hogy tul messze vannak tőle az évszázadok perspektívájában, nem is hiszik el emberiségüket. Ezek-nak a Tamásoknak való idejönni. 1873, amikor Martin Teréz Alenconban született, még közel van hozzánk nagyon. A mi korunk, melyben Szent Teréz élhetne meg, az atmoszféra, amelyben élt: a miénk. A vonat, villamosság, a gépek, a materializmus, a legvaskosabb érzékiség korszaka. Kortársai közül ma ezrek, milliók élnek egy hamis modernség világban, minden idejüket azzal töltve, hogy harcoljanak az öregség, a ráncok s a kérielhetetlen elmulás ellen. Aki látja egyszerest a gyönyörű szőke hajkossorut, az megrendülve veszi tudomásul, hogy Szent Teréz nem a „bájos rózsás szent”, akin elálmódorunk és saétolvadunk egy hamis szentimentalizmusban. Tizenhat éves volt, amikor itt hagyta ezt a hajkossorut, amikor levetette a világi fehér ruhát. Neki is voltak vágyai és az ördög őt is megkísértette. Egy szép fiatal leány, szőke hajkossoruvál önmagának a legnagyobb vessző. És mégis elszaladt ebből a világból, mely a csábítás, marasztalás minden raffiniált eszközeivel rendelkezik.

A féltmült materializmus persze azt hiszi, hogy ez az elszaladás szőszertint veendő s hogy Martin Teréz megfutamodott a világ elől s végül, hogy a kolostorban nyugodt élet folyik. Hányszor hallani: Milyen jó az apácáknak, pihennek. Nos hát ez a hajfonat és még sok egyéb rácafol az ilyen féltmültségre. Martin Teréz nem volt reménytelenül szerelmes, nem volt beteg, nem volt idegbajos. Virágzó fiatalon hagyta ott

az Atlantic-ok világát. A hajfonat mellett pedig ott van a kegyetlen, majdnem szörnyű *oilium* és a korbács. A karmelita rendház nem „csalódott” lelkek nyughelye, ahol „meggyógyulnak” s újból kijönnek a világba — élvezni az életet... Egyensúlyba kell hozni a különbséget a kolostor és a világ között. Kompensálni kell a fájdalmakat, amelyeket a világ adhat nekünk harcaink közben. S ez a szenvedés a négy fal között felér a világ bajaival. XI. Pius papa éppen a Katolikus akcióról szóló körlevelében erősítette meg ezt; a kolostorokban nem „jó élet” folyik, ki ilyet meg keresni, nem marad sokáig.

A „buissonets” mellett (ez volt Martinék Liseuxi háza) nagy szálloda épült a sarándokoknak. Az évről-évre növekvő látogatókat már nem tudta befogadni a kis város. A buissonets most itt busódik meg, tehát nem észrétlenül. Felve lépek a kavicsokra azon a földön, ahol a szent jart. A kis kastélynak belló ház előcsarnokában egy karmelita harmadrendi nővér. Hanyaszor elmondotta már e szavakat, amelyekkel most nekem magyarázza, hol aludt a szent, hol étkestek, hol érte a látomás. Előkelő ízléssel, a mult századot megcsufoló finomsággal berendezett szobák ezek. Az egy, leveggel elzárt szobában ott vannak a kis Martin Teréz gyermekjátékai. Képeskönyv, játékbaba, mintatúr songora, kishajó, csészek, játéktűzhely, madárkalitka, sőt egy kőtel is az ugrándozáshoz. Sakktabla sem marad el, de itt van a feszület is. Iróasztalán, (amikor már nagyobb volt, itt tanult) újból feszület, az első iskolatábla, földrajzkönyv, a régi tintatartó s a többiek.

A Martin család gazdag volt. Az ebédlő faragott turalat s a többi szobák mind arról tanuskodnak. Édesapja és édesanyja vallások, Teréznek nem volt oka „elkedvetlenedni” a világtól. Szeretet vette körül és ő est a szeretetet sugározta tovább. Tudjuk, hogy Szent Teréz amolyan *milyen szociális lény volt.* Felmerült még az a gondolat is benne, hogy az élet legszörnyűbb kivetetjének, az utcaanyoknak apostola lesz.

Délután, ebéd után a Carmel kápolnájának része mögött már meghallom az apácák hangját. Ezek imádkoznak a világon ugyanúgy, de a hangok között van Szent Teréz nővére, Mère Agnès, aki ma a liseuxi zárda perjelője. Este öt óra körül szentegyház és ekkor újból hallom a hangokat. Az elő padban egy öreg nemi úr, egészen biztosan idevaló s nem sarándok. Micsoda perspektíva nyílik itt meg! Talán ismerte Martin Teréz, talán játszótárs, barátja volt, olyan mint ő. A kis barátja ma az oltárra van fel-emelve. Hívónek, hitetlennek egyaránt grandiózus ez a tény. Még nem is olyan régen a Szent maga is itt térdelt kinn a padok között és most a főoltáron az ő szobra áll... A litániának lassan vége s már mind messzebből hangzik a távozó apácák hangja: Miserere nobis... Miserere nobis...

A templom fala tele *köszönettel.* A föld minden tája képviselve van itt. Ausztráliai pap és német katonák, francia gróf és amerikai ültetvényes. De nekem mindig csak az öreg hölgy jár eszemben, aki ismerhette Martin Teréz. Milyen rövid ut volt ez: a földtől az oltárig. Olyan rövid csak, mint a földtől az égig.

Ki tudott erről az egyszerű apácáról, amikor belépett? Senki. A szentegyház hírében halt meg, de nem ismerte a világ. Most elmozdít a liseuxi „Armas”-eket. S az almanachot. Columbia, Hollandia, leprások, Dél-afrika, Grönland, Canada, Japán és Kína. Mindenütt ott van. A temetőben ülök, ahol egykor a sírja s most egy marvány szobor áll. Közeledik az alkonyat. A közelgő tavasszal már itt játszanak a hegyek s dombok között s a szobából messze ellátni. Látom a készülő óriás basilika munkálatait is. Alapjai már elkészültek, a körvonalak már előtűnnek. Impozáns lesz. Vetekedni fog a világ hatalmas templomaival. Itt a sírnál (Szent Teréz földi maradványai most már a Rue du Carmel kápolnában vannak) — akad elég idő gondolkozni nagyság és nagyság fölött. Mit csinált ez a kis apáca, hogy a világ tiszteli és művészek építenek számára felséges emlékműveket? Aki erőlködik ezért a dicsőségért, elnyeri-e? Szent Teréz a világ legalázatosabb és legkisebb teremtésének akart lenni és elnyerte a legnagyobbat. Mit kell ártani, mennyit kell rombolni egy hódítóknak, vagy egyéb „dicsőségre áhítozóknak”, hogy ennek a század részét is elnyerje. S itt van a nagy igazolása a lelki értékeknek. Itt van a bizonyíték, hogy nem érdemes földi dolgokért, elporlandó holmikért küzdeni. Csak a mulhatatlant. Mit tett Martin Teréz? A legnagyobb: lemondott önmagáról.

Az alkony lassan ereszkedik a völgyre s a marványszobrára mégis úgy világít, mintha innen a hegyről mindenbóva el akarna látszani.

„Nincs más menekése az emberiségnek, mint hogy az alázatnak ezt az útját kövesse” — mondja szelíden a kísérőm. Nem pap, francia fiatalember, aki résztvevő a háborúban s két gyermek sija már. Úgyvéd és sok, elhíhet, igen sok fáradságba kerül, míg önmagával is keresztül viszi ezt a princípiumot. Jobbra, balra mindenütt a feneketlen gőg uralkodik. Nézd ezt a vérvörös felhőkolosszust kelet felől s ezt a málna ízgató színtű nyugatról. Mintha fonyogóknak akarrának és jelképei lennének egy világnak, mely azt hiszi hogy forgása az űrben örökké fog tartani. Nem érzik micsoda vékony cernán függünk és kucokok vagyunk a csillagrendszerekhez képest is. Micsoda nevetésges ugrálás itt kakaskodni, ezen a földön uralkodni, amikor oly kicsi és semmit sem ér?

Ez az ember nem szerzetes, nem pap. Aktív világ, de amit maga mondja, csak ilyen gondolkodással tudja berendezni életét. Később megtudom, hogy egyik legszilisebb résztvevője az egyik parlai szociális

szaksztyálynak. Éveken keresztül az egyik banlieu-ban dolgozott szabad idejében. Szóval és főleg tettekkel állt ki a szegények oldalára, kinttétést nem várt érte, nevért nem írták le az újságok, ha beszédét mondott valahol. *Ime ez kelt Martin Teréz művéből.* Nemcsak bazilika, hanem az egy kis apáca imádsága, önmagának feláldozása folytan milliók lelkében szíval meg a lelkiismeret, misszionáriusok ezrel bátrabban járnak a betegok és fálvadak között és szűkebb hazánkban Európában is nem egy helyen az ő alámta szegyenített meg feluvalkodottakat s az ő alámtossága termékenyített meg sokakat, hogy nem félve gunytól, lelkicinyléstől, kinevetéstől, vállalják az elnyomottak és nyomorultak védelmét, amit kinövet a világ.

Este egy éreztük, hogy magunkat az állomáson, mintha a katakombákat hagytuk volna el. A forrásnál voltunk. A tökéletes katolizmusnál. Szent Teréz sem az egyház, sem a pápa nem helyezte egyik szent fölé sem. És tisztelői sem teszik ezt. Nagyságának legnagyobb ereje aktualitásában van és abban, hogy világosan látszik nála, miképpen fordult szembe a világgal. *Martin Teréz korunk szentje.* S a vonatot várva a cikkíró is tartosik egy vallomással, s azt hiszi, hogy ezzel minden e témáról író tartozik. Nem akartam sem utat, sem dicőreket írni, mert nem lehet. Egyikünk sem méltó rá. Én Liseuxben nem is lehet újságírónak marsolni, mert nincs felfedezni való. A kivanca szemek itt nem látnak semmit, aki pedig belülről látja meg a meglátni valót, azt tolat leírni nem tudja és nem is akarja.

Kozma Géza gordonkaművész és Erkel Sára zongoraművész hangversenye.

Pünkösd harmadnapján, kedden este a közbirto-kosság színházának nagytermében lesz Kozma Géza gordonkaművész és Erkel Sári zongoraművész egyetlen hangversenye. Városunk zenekedvelő közönsége rendkívül érdeklődéssel néz a sokat ígérő eszt ele. A Kozma—Erkel koncertet ismételtén üdvözöljük és örülünk, hogy a marosvásárhelyi zenekonzeratívum és két kiváló művésze ez pedagógusa szakelyföldi hangverseny-tournee-ján reánk is gondoltak. Kívánjuk nekik, hogy a legjobb emlékekkel tavozhassanak majd városunkból, melynek társadalmi szereti a szepet es rajong a művészetekért.

Jegyek (42, 32 és 22 lej) a Vakár könyv- és papírkereskedésben előre megválthatók. A hangverseny pontosan este 1/2 9 óra körül kezdődik.

A hangverseny műve a következő:

1. Kodály: Sonate op. 4. a) Fantasia. Adagio di molto. b) Allegro con spirito.
2. Dohnányi: a) Ruralla Hungarica (II—III) b) Capriccio h-moll.
3. R. Strauss: Sonate op. 6 a) Allegro con brio. b) Andante ma non troppo. c) Allegro vivo.
4. e) Kozma: Bore-us. b) Ballada.
- c) D. mitrescu: Dans sater. c.
- d) Popper: Fantasia op. 43.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

Ismét a Skoda ügy.

Emlékeztet az a nagyvárnyu panama, amely Skoda-ügy néven hozzásan foglalkoztatta a román belpolitikai életet. A liberális kormány ennek az ügynek tisztázására parlamenti bizottságot küldött ki, amely most külön törvényt akar megszavaztatni, hatáskörének a szabályozására. Ezen törvényt a most június elején összehívó parlamenttel akarja megszavaztatni a kormány. Csak a törvény megjelenése után kezdene hozzá a bizottság a Skoda-ügy tisztázásához, amely a kellemetlen leleplezésnek sokaságát helyezte kiltátá-ba.

A Magyar Párt közbizárása az elbocsájtott vasutasok érdekében újabb eredményre vezetett. Dr. Gyárfas Elemér és Willer József közbejárására M. A. vasuti vezérigazgató 1828 sz. alatt körröndereket adott ki az összes vasuti kerületi igazgatóságokhoz, amelyben közölte, hogy a kisebbségi vasutasok folyó év június 30-ig szolgálatukban minden korlátos intézkedés nélkül megfogadják. — Szó van arról, hogy június 30 után a nyelvizsgán elbukott vasutasokat fegyelmi bizottság elő állítja, amely megállapítja a nyelv tudását. Ha a bizottságok úgy találják, hogy a vasutas nem bírja a nyelvet, akkor rendelkezési állományba helyezik, de nem bocsájtják el. Azután pedig csak az 57 éves korhatár betöltésekor kérheti a vasutas a nyugdíjaztatását. Most a Magyar Párt sorozatos közbizárási arra irányu nar, hogy a rendelkezési állományba került vasutasok az 57 éves korhatár előtt hozzájuthassanak a szolgálati idő alapján megillető nyugdíjukhoz.

A török külügyminiszter bukaresti látogatása volt a román kormány május hónapra e ökésített egyik külpolitikai eseménye. Megbeszélés tárgyát képezte a balkáni egyezményen kívül Romániának Oroszországgal való viszonya is.

Románia a budapesti Gans gépgyárnál egymillió pangós megrendelést tett.

Megnyit a Népszövetség 79-ik ülésszaka, amelynek egyik érdekessége az, hogy Magyarország passzat terjesztett be a Jugoszlávia részéről történt sorozatos határcsúszások miatt.

Ausztriában az összes politikai pártokat végérvényesen feloszlatták.

Eladó 1 íróasztal, 1 könyvszekrény, 1 ebédlő kredenc, 1 ebédlő asztal, stb. — Cim a kiadóhivatalban.

Rokkant-ügy.

Csikvármegyének közel kétezer hadirokkantja és negyezer hadiövegye van. A vármegyének egyiké, amelynek lakóvárosa a világháboru legnagyobb véráldozatát hozta hősihalottakban és hadirokkantokban.

A világháboru tizenhatodik esztendeje befejeződött. A változások és átalakulások mindenkre súlyos helyzetet teremtettek. Leginkább megsemmisítettek azonban ezeket az ámeneti időket a hadirokkantok és általában a háborus áldozatok, akiknek ügyét a román kormányok tizenhat esztendő alatt sem érték rá rendezni.

Az élet nehézségei épkez-láb embereknek is nagy-nagy gondot okoznak. A vármegyének kétezer rokkantja csaknem egészében szántó-velő, gazdaember, akinek megcsontolva kell a kenyéret küzdenie s ebben az állam havi 60—80 lejtel támogatja.

L hetellen megbotránkozás nélkül tovább nézni ezt a kegyetlen részvétlenséget. Akinek módjában van, kötelessége a román kormányt figyelmeztetni arra, hogy mindennél előbbrendű érdeke megoldani az erdélyi hadirokkantjainak nyugdíj ügyét.

A vármegye képviselőihez!

A parlament júniusban rendezvüli ülészakra ül össze, hogy az 1934—35 évi állami költségvetést tárgyalja. Arról volt szó, hogy az erdélyi hadirokkantok kérdésének rendezését ebben a költségvetésben végérvényesen elhatározzák. Arra kérjük a vármegye képviselőit, hogy a költségvetés során ne kerüjje el figyelmeztetni a hadirokkantok ügye se. Kérjük, hogy ember-szemes lélekkel tegyék megukév ezeknek a háborus csonkákknak a dolgát, amelynek megoldására csak most a költségvetés tárgyalása rendjén van alkalom és amelynek rendezése a kormány sem zárkozik el tovább. — Kérjük, hogy értesít meg és értesíts meg, hogy tizenhat év alatt kifejeztük nagyrésze a rokkantaknak. Hazafiatlanság s a jövőnk készíthatatlan károkat okozó pálda, ha arra várook, amíg valamennyi háborus áldozat kiszervező az utó or háiadatlanágában és szívetlenségben.

Dr. Gyárfas Elemér szenátor

a rokkantakért

A szenátus június hó 27-iki ülésén Dr. Gyárfas Elemér szenátor felvázolt ebben a kérdésben. Alkálában egyedüli ember, aki a csiki Magyar Párt munkatereve szerint állandóan napironden tartja a rokkant ügyet. Pedig nem csúli, hanem a csatolt területek érdeke, nem kisebbségi ügy, hanem országos horderejű, a jövőnk szülő ártatlanok kérdése, hogy a hadirokkant ne legyen elhanyagolt kitaszítottja a nemzetnek.

A rokkantak nyaralása.

A háborus rokkantok szervezete a Bukarestben székelő Hadirokkantok Szövetsége (S. M. I. R.) A szövetség központjának címe: S. M. I. R. (Societatea Mutualitară Invalizilor din Războiu) Bucuresti, S. R. Berthelot 24. A szövetségnek két nyaralója van a fekete tenger mellett Tachiretban; és két sanatoriuma Curtea de Argesben és Tarzu Ocna. Felhívjuk a rokkantak figyelmét, hogy aki nyaralásra szor: joga van kérnie azt. A nyaralás három rendben történik július, július és augusztus hónapokban. A kérvények a S. M. I. R. fenti címére terjesztendő be, mellékelendő az illetékes megyei főorvos bizonyítványa, amely véleményezi a rokkant egy hónapi fürdő ellátását.

A 60—40—20 százalékos rokkantak felülvizsgálata

is megkezdődött. Így a 100 és 80 százalékos rokkantak felülvizsgálata után most rövidesen sor kerül a többi rokkantakra is.

A megye rokkantjai türelmetlenül fordulnak tanácsért lapunkhoz, hogy lesz-e már valami az ügyükben. Kérjük várjuk meg türellemmel az államnak most júniusban tárgyalandó költségvetését. Ígéret van a kormány részéről, hogy felveszi a költségvetésbe azt az összeget, amely a rokkant-ügy rendezését fogja szolgálni; ígéret van a regáti rokkant szervezetétől is, hogy támogatja az erdélyi rokkantakat jogaik ellátásában. Meglátjuk!

A rokkantak, árvák és özvegyek utadöntessége

A pénzügyminiszter 301350—1930 október 9-én kelt körröndelele az uttörvény 59. cikkét úgy értelmezi, hogy a rokkantak, árvák és özvegyek nemcsak a nyugdíjak után, hanem minden elematáris jövedelmük után utadöntösek. — Figyelmebe ajánljuk ezt különösen az előjáróságoknak, akik ismerik nagyon jól a községekben lakó rokkantakat, özvegyeket, árvákat és mégis nagyon sok esetben kirójják az utadókat.

Tisztelettel értesítem Csikszarada és Vidáke közönséget, hogy 1924 évi május 27-én (vasárnap) tartjuk

ZSÖGÖDFÜRDŐ ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁT.

A fürdő megnyitása alkalmával népnünnepele és tánc reggelig. Egész nap olcsó kocsi és autójarat az Ipartestület elől Kitűnő konyharol, italokról és kellemes szórakozásról gondoskodva lesz.

A fürdőmegnyitást kedvezőtlen idő esetén következő vasárnap tartjuk meg.

A nagy közönség szives támogatását kéri tisztelettel:

Kalfás József, bérlő.

Petőfi a románoknál.

Veégh Sándor fiatal csikszeredei székely tanár feltűnésteltető bölcsészeti doktori értekezése Petőfi géniuszának románnyelvű hatásáról.
A kolozsvári román egyetem első magyar bölcsészdoktorának érdekes nyilatkozata.

„Ébreszti a földet
Piros nyári hajnal,
Tele van a szívem
Szerelmelemmel, dallal,
Ragyogó reménnyel,
Mérész ifjú hűvel...
Tele van a szívem
Petőfi versével...”

Kozma Andor: Magyar puszta című költeményéből jogosan vette jellegűl fentti sorokat Veégh Sándor, kat. főgimnáziumunk fiatal tanára akkor, amikor bölcsészeti doktori értekezését könyv alakban kiadta. Csak nem régen mutatta be a színpad deszkáin is a Petőfi Sándor iránt érzett mély hódolatát, amikor János Vitéz szívbeemerkölő Bagó-ját, alakította átérzett művészetével, kellemes, behelzhető hangján. Akkor még közvetlen környezetéből is csak kevesen tudták, hogy a fiatal székely tanár eljegyezte magát Petőfiéknak, a magyar költőcsenének halhatatlan szellemével és olyan terepnumon munkál Petőfivel kapcsolatosan, amely eddig teljesen ismeretlen volt a világirodalom Petőfi fordításai és méltatásai frontján.

Veégh Sándor, aki, bár eredetára nézve nemesi székely család sarja és családja Alsócsernátonból származik, ott született azon a vidéken, amely Petőfi halhatatlan emlékéét őrzi, a szatmármegyei Koltó és Kovár vidékén. Mielőtt szenzációszámbevonó könyvével érdemelegesen foglalkoznánk, nem lesz érdektelen, ha idejegyezzük azt a beszélgetést, amelyet szerzővel folytatunk és amelynek során, természetesen, szóba került az is, mi készítette arra, hogy doktori értekezésének témájául: Petőfi román vonatkozású adatainak összegyűjtését, méltatását válassza.

— Diákkoromban — felelt kérdésünkre Veégh tanár — Román irodalmi tankönyvemnek a végén néhány Petőfi költeményt láttam átültetve a legjobb, a legértékesebb fordítóktól. Sokszor elolvastam addig, amíg egyik-másik verset már könyvnélkül is tudtam. Ugy éreztem: nekem valahogyan közöm van hozzájuk. Több, mint másnak. Különösen melódiát pendített meg bennem az a néhány sor írás. Ha valaki akkor megkérdezett volna, diákarcom elpirult volna és nem tudtam volna hirtelen megmondani: mit is szeretek bennük.

Multak az évek és ma Petőfi korával talán megtudnák felelni. Elmondanám azt, hogy voltam én is azon a tájon, ahol Petőfi a legboldogabb volt és amely életre hívta a „Szeptember végén”-t s amely olyan szép, mintha a költő képzelete után alkotta volna a főszegecsét. Sokáig voltam ott: tizenhárom évig. Évekig jártam iskolába Nagybanán, ahol Petőfi is megfordult és meghalni szeretett volna, ha már nem halhat meg az Alföldön. Élttem én is szalmafüdeles kunyhós kis faluban, ahol csak Petőfi híres vendéglátóinak, a Teleky grófoknak kastélya hirdette azt, hogy az ember számára van más tető is, mint a szalmafüdél. Ahol a falu parasztjának primitív élete s a grófok műveltségének nagyvonalúsága szomszédok voltak. Voltam Kovár vidékén. Boldog gyermekéveim ott játszottam végig. Azóta is visszavágom az akácillatú ég alá, az öreg Szamoshoz; melynek partján ma is áll a „kis lakoccska”, ahol megláttam a napvilágot. A vidékre, ahol a szatmármegyei nap melengett a sugarában, egyetértésben húzódnak meg az alföldi ringású kalásztenger, az erdélyi susogású kukoricatábla és televény napraforgós föld. Ahol a zsindeyes elemiben már akkor két nyelven tanított a tanítónő, hogy nem magyar anyanyelvű társaim is megértették. Ahol a régi békes időkben az evangéliumi ige öltött testet a fogkony gyermeki lélek tisztaságában, amikor arról szólt: szeretnünk kell Istent és egymást... Nagyon messze kerülnék onnan térben és időben egyaránt, pedig családunk ősi fészkehez itt közelebb vagyok. De az emlékek néha ma is kirajzanak s előttem felrajzolódik egy színes mozaik, ahol mindent meg lehet találni abból, amit életnek nevezünk: népeket, küzdelmeket, örömet és bánatot. Erdély földje ez a mozaik, amelyre olykor ráeszmélek, ahol a költő valóra váltotta hitét, ígéretét, 26 évvel meghalt a szabadságért... A köszönet hangján kell megemlékezni volt professzoromról, Dr. Kristóf György egy. tanár úrról, aki Petőfi román vonatkozású adatainak összeszedésére figyelmet felhívta és kutatásaim közben is tárgyi és módszeres utbaigazítással látott el. Közönnel gondolok a román irodalom mai sok kiválóságára is, akik felhívták figyelmemet az ismeretlenség homályában rejtőzködő kuza szálakra. Munkámat az egyetemi tanács elfogadta és jövő hó elején avatnak doktorné. Értekezésem értéke jellemző, hogy Dr. Balázs András prelátus-kanonok ur szíves javaslatára írtanhatóságom vállalta könyvem román kötetének a kiadását.

Eddig tart a fiatal tanárnak megható, őszinte nyilatkozata. Lángol belőle a Petőfi iránt érzett mély hódolat, tiszteltetés és szeretet. Tanulmányából, amely méltó feltűnést fog kelteni nemcsak Erdélyben és az Ókirályságban, hanem az ország határain túl is még inkább megbizonyosodunk arról, hogy a munka összeállításával eltöltött több évi idő és költség, valamint fáradság elviselésére Petőfi nagy lelke sarkalta.

Veégh tanár, aki különben a kolozsvári román egyetem első magyar bölcsészdoktora, megáfolta azt a feltevést, hogy a nagy szellemekről, mint Petőfiről is, már nem lehet újat írni, annyira kivan merítve élete, működése. Hiába vannak a százszámra menő kötetek, mégis lehet újat írni róla, lehet a lángészről szóló legendát tovább szőni...

A csikszeredei Vákár-nyomda izlőses kiadásában megjelent értekezése már a címevel is feltűnést kelt. „Petőfi a románoknál”. Önkéntlenül arra gondol az olvasó, hogy lehet ez? Mikor járt Petőfi Romániában? Ezekre a kérdésekre, amelyek a címmel felmerülnek, hamar megfelel ha kezünkbe vessük maga, az értekezést.

Első fejezetében rövid jellemzését adja Petőfi világirodalmi alakjának. Megállapítja, hogy Petőfi azt az utat járja, amelyen Homeros, Dante, Shakespeare, Goethe, Molière, Tolsztoj az emberiség közkinésévé váltak. Világot átfogó szellemének nem gátja a nyelv, a nemzeti közösség: saszárnyával túl száll hazája határain, varázsszával megejti az idegen nemzetek rokonszellemlü fiait és a saját hűveivé lelkesíti őket. Ez annál nagyobb sikere, mert Petőfi költeményeit nem világnyelven írta, annak ellenére műveit mintegy negyven nyelvre fordították le. Ez európai nyelveken kívül találunk Petőfi fordításokat örményül, héberül, jiddisül, sőt cigányul is. Fordítottak költeményeiből holt és mesterséges nyelvekre is: latin, volapük és eszperantóra is. Neme csoda tehát, ha Meltz Hugó, a lelkes Petőfi apótol, szellemesen azt írja: Petőfit Ausztriában és Ausztráliában egyaránt ismerik.

A második fejezetben rátér szerző a tulajdonképpeni tárgyára. Leszögezi, hogy Petőfi géniuszának román nyelvű hatásáról nem igen tud az irodalomtörténet. Pedig van ilyen. Veégh tanár munkájának éppen ez adja meg az értéket, hogy olyan területen keresi a Petőfi hatásokat, amely eddig feldolgozva nem volt.

Irodalom- és művelődéstörténeti szempontokból vizsgálja az első román fordításokat, amelyek elavultak és hogy kellően érthetőek legyenek, át kellene írni a mai fejlettebb nyelvre. Foglalkozik a mult század kilencvenes éveiben Kolozsváron megjelent Ungaria c. folyóiratban közölt 45 Petőfi-költemény fordításával, amelyeknél nagyon észrevehető a műgond hiánya. Meleg szavakkal emlékezik meg a brassói Iosif O. Stefan rokonszellemből fakadt fordításokról. — Iosifot Petőfi vezette be a költészet szent berkeibe: két első könyv alakban megjelent munkája Petőfi fordításgyűjtemény. Ezek közül az első kiadás ma már nagy könyvtári értékkel bír.

Ismerteti a harcias költő-politikus Goga Oktávián fordításait. Goga fordításában mindazt az erőt, lendületet, harciaságot, ami Petőfi költeményeit jellemzi, saját nemzete, faja szolgálatába állítja és így igyekszik tanítani, lelkesíteni, sőt forradalmosítani népet.

Loichita V., Iorga Bukarestben megjelent folyóiratában, a „Floarea darurilor”-ban közöl igen jól sikerült Petőfi fordításokat.

Soricu, bukaresti tanár-költő Petőfi fordításában is igazi költőnek bizonyul.

Legtermékenyebb és lelkesebb Petőfi fordító Erdélyben Banciu Affente, a brassói Saguna-liceum tanára.

Todor bukaresti tanár, a Román Akadémia magasrangú tisztviselője most fordítja a János Vitéz-t

Veégh tanár aztán rámutat több olyan árva, magános fordításra is, amelyek különböző folyóiratokban szétszórtan jelentek meg.

Aztán igen sok Petőfi-kurióziomot ismerünk meg még a Petőfi-kultuszról. Nem érdektelen, ha megemlítjük, hogy a Votum Petőfi-nam, vagyis a Petőfi fogadalom, amely a Petőfi eszmék teljes kifejezője, kétszer is levon fordítva románra, valamint a hóhér kötele c. regény is. A további méltatásokból azt is megtudjuk, hogy a külföldi költők közül tizenkilencen írtak Petőfi magasztaló verseket. Tizenegy német, három francia, négy olasz, egy angol. A magyarok közül kétszáznegyvenketten írtak dicsőítő költeményeket Petőfiről. Mintegy négyszáz írónak van hatszazon felüli szépirodalmi prózai munkája, amely szintén Petőfibre vonatkozik. Huszonkét szindarab is van, amelyek Petőfit dicsőítik.

A románok közül szintén többen voltak, akik Petőfi nagyságát versben és prózában méltatták. Ezek közül legjelentékenyebb a Goga Oktávián magasszárnyalású költeménye. Aztán adatokat találunk az értekezésben a Petőfi százéves születési évfordulójára alkalmával 1922-ben rendezett nagyszabású ünnepélyvel kapcsolatosan tett román elismerő és hódító megnyilatkozásoktól is. Majd Petőfi és Eminescu méltatása következik.

A mű egyik legértékesebb fejezetét képezi a függelékben összegyűjtött Petőfi fordítások felsorolása, fordítóinak és leközlőinek a feltüntetésével.

Ebből megállapíthatjuk, hogy Petőfi 826 költeményéből csupán csak 198 van lefordítva románra, aminek magyarázatát szerző abban találja, hogy a magyarság és román-ság között politikai surlódások voltak és ezen kívül az erdélyi műveltebb románok az iskola padjaiban eredetiben olvasták és tanulták Petőfit.

Az a meggyőződésünk, hogy Veégh tanár ezzel a munkájával nagyban hozzájárult, hogy újabb Petőfi-kultusz fejlődjék ki azokon a részeken, amelyek Petőfi irodalmi nagyságát ezen újabb megvilágításban most van alkalmuk megismerni.

Albert István.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hősök napja.

Május 17-e országos ünnep volt. A háboru utáni ember ünnepeként a világháboruban elesett katonák tiszteltetésére. Hősöknek tekintik mindazokat, akik bármely nemzet szolgálatában a tömegsírban kötöttek ki, akiket szétvágott a gránát, akik mérges gázt nyeltek, szuronyhagynak száradtak, lángvesztőbe hullottak vagy a hadilipar egyéb kivanatos halálcímű elcsenvedtek. Ismeretlen Katona eszenvedéssel egybefogja, egy közös sírba fekteti minden nemzet háborus áldozatát a azt évenként egyszer kegyeletesen megemlékezésére jelöl körül sétálja. Az újabb nemzedékekkel felkeresi a hősi temetőket. Ünnepl bosszúdekekben méltatja az ismeretlen Katona eszenvedéseit, hősiességét, a harcterek borsalmait, az anyáknak, az özvegyeknek patakban ömög könnyeit. A Hősök csontjai között szó esik a szeretetről, a népek egymás közötti türelmeségéről. A hivatalos ünnep minden unalmaságával gyászol az ugynevezett halás utókor az évnek egy napján mindazokért, akik Hősök lettek a közel mult-

ban. Hősök lettek mindenkor egy felsőbb parancs folytán azokban az utálatos időkben, amikor egymásnak eszabadította a gyűlölet. És fogadkozik, hogy mindennek többet nem szabad megtörténnie. Annak a megpróbáltatásnak, annak a borsalomnak, amit a világháboru jelentett többé soha nem lehet megismétlődni. Minden történet nálunk május 17-én. Más országban egy másik napon. — Azután pedig május 18-án minden marad a régiben. A világháboru tovább dühög a gyűlölet, a háborus gazdagok s a hadilipar szivezorongva lesik az újabb hósinflációt. Azokat az időköt, amikor olyan jó volt, olyan nagyszerűen jövedelmezett a fakereszt, amikor a Hős egy mindennél jövedelmezőbb üzletág volt. — Szomorú, hogy a Hősök napjának nincsen meg az a mélyseges javító tartalma, mint amelyre rászolgált a világháboru nyolc millió halottjával. Csak a szemünk előtt a háboru utáni évek olyan mérhetetlen fegyverkezése indult meg, ami aggodalommal tölthet el mindenkit, aki ismeri ezeknek hősöket faragó rendeltetését. — Adja Isten, hogy a Hősök napja legyen a lelkekben a békének, a szeretetnek az az ünnepe, amely a türelmesség és megbocsátás szellemével tudja meghecsészni az egymás mellett élő népek kultúráját.

— A felocsiki rom. kath. tanítóegyesület erőlyes állásfoglalása a nyelvviszágak szemben. A felocsiki tanítóegyesület folyó évi május 14-én tartotta évi rendes közgyűlést Karcsfalván. A közgyűlés magas színvonalon mozgó találkozója volt a felekezeti tanítóságnak, amely megható ragaszkodását nyilvánította iskoláink mellett. — A felekezeti tanító-ság nagy áldozatot hoz népünkért. Teljesíti kötelességét és minden nyomorúság között ott áll a népművelés magas sztosz órhelyén. Fizetés nélkül, állandó küzdelemben és kenyér gondok között formálja a rábizott anyagot az anyanyelvet. Felmérni alig lehet azt az áldozatot, amelyet a felekezeti tanító-ság hoz. A népünk ugy becsüli meg ezt a nagy áldozatot, ha jószívvel és megértő szeretettel ragaszkodik ehhez a munkához, igó álnkhoz, felekezeti oktatásunkhoz és halát érez azaz a tanító-sággal szemben, amely hivatását minden akadályok között is ennyi lelkesedéssel gyakorolja. — A tanítógyűlés foglalkozott a legújabb államnyelvű vizsgák megtartásával. Megdöbbenéssel és határtalan elkeseredéssel szegeste le, hogy ezek a vizsgák törvénytelenek. Valamennyi felekezeti tanító a köök-tatásügyi törvény alapján neveztek ki, állásaikban felsőbb tanügyi hatóságok megérősítettek, több alkalom-mal sikeres államnyelvű vizsgákon estek át, a törvénynek mindn tekintetben megfelelnek, tehát nincsen jogában senkinek, hogy állásaikban újabb vizsgákkal háborgassa. Leszögegetek azon álláspontot, hogy a legújabbban elrendelt nyelvviszágat magukra névve kötelezőnek el nem ismerik. Azonban nem sárkónak el az eől, hogy a román nyelv fököletesítésére idő-közben tanfolyamokat hallgassanak. A szerzett jogait azonban nem érinthetik a folytonos vizsgák a nem lehet azok szeszélyének kitenni állásaikat, családjaikat. A közgyűlés általános helyeslésével és egyhanguságával határozta el, hogy ezeknek a törvénytelenül elrendelt újabb nyelvviszágának a visszavonását kéri, egyben határozatukat megküldi a többi társogyesületnek is hasonló állásfoglalásra.

— Megható becsületesség. Füstös Lajos eszen-timihályi gazda valami hásmokot lopott. A csendőrség nyomozást indított és csakhamar ráakadt eszenreacsületen Füstösre. A vallatás során mit gondolt mit nem a bajba jutott, felajánlott 200 lejt a nyomozást vezető őrmesternek. Így hallotta bizonyára. Talán példát is tudott arra, hogy nem egészen ismeretlenek az ilyen elinté-zési módok. Elég az hozzá, hogy véletlenül nem sikerült neki. A csendőr elvette a 200 lejt és feljelentette Füstöst. A törvérszék a napokban tárgyalta az ügyet. Füstös Lajost megvesztegetésért 1 hónapi foghárs és 200 lejt pénzbüntetésére ítélte.

— Iskolai eszenélet. Egy rövid hír az iskolai erőszakoskodások világból. Csomortáni Kálmán mind-szentii lakós, Imre nevű fiacskáját a mult év őszén hivatalból beírták az állami óvodába. A gyermek nem látogatta az óvodát. Emiatt az állami óvónő, az állami iskola igazgatón keresztül büntetéseket rovatott ki a szülőre, amelyért most foglaltak is. A szülő éppen a „foglalás” hangulatban találkozott össze a napokban az uton az óvónővel, ainek szemrehányásokat tett. Az óvónő azonnal feljelentette Csomortánt, ainek most elrendelték előzetes vizsgálati fogságba való helyezését.

— A kásson-alosiki rom. kath. tanítóegyesület évi közgyűlést május hó 24-én tartja meg Kozmáson.

— Május 28: gyűlés a szövetkezeti gondolat népszerűsítésére. Szatankó Zoltán, Kertész István és Imre Dánes folyó évi május 28-án délelőtt 10 órakor, a csikszeredei kösbirokosság székházában gyűlést tartanak. A gyűlés célja a szövetkezeti gondolat terjesztése. Maghívnak mindenkit, akit érdekel a szövetkezésben rejülő erők kihasználásának időszertése.

— A könyvkultúraért. Május 13-én és 17-én országos könyvnapokat tartottak. Mindkét ünnepen nyitva kellett tartani a könyves boltokat, az egész országban. Így városunkban is sok megcsodálójra akadt annak a merészségnek, amelylyel a könyvkereskedők átmerték hágni a vasárnapi munkaszünet intézkedését. Jelentjük, hogy a csiki könyvnap szomorusan végződött. Egyetlen könyv sem eszerült gazdát a hivatalos könyvnapokon. A kereskedők végül is elkönyvelték ezeket a napokat is a többi után. Mindössze ennyi szerephez jutott a könyv, a csiki könyvnapokon.

— Féláru-jegy. Május 17-től május 22-én éjjélig a román vasutak egész hálózatán féljeggyel lehet utazni.

— **A helybéli postahivatal közleménye.** A nyári menetrend folytán a postaküldemények a következőképpen indítanak illetve kézbesítetnek: Györgyösmentők—Marosvásárhely—Kolozsvár felé reggel 8.05 perckor, d. u. 3.54 perckor.

Brassó—Bukarest—Nagyvárad—Jasi felé délután 1.55 perckor, este 9.07 perckor.

Gyimesbük—Bacau—Piatra felé d. u. 2 órakor és d. u. 3.54 perckor.

Csikszentmárton—Kászonujfalu—Kászonaltis felé d. u. 2 órakor.

A városban levő összes levélsekre nyelkből a levelek kézbesítésnek: délután 12.30 perckor és délután 5.30 perckor.

A postahivatal és állomás C. F. R. előtti szekrényekből minden indítás előtt 10 perccel.

Hétköznapokon a kézbesítés kétszer történik, d. e. 9.30 perckor és d. u. 4.30 perckor, ünneppalapon egyszer, d. e. 9.30 perckor.

— **Itéletek.** János Imre taplocsal lakós Kristóf Elekntől három lópot. A törvényszék lopásért egy hónapi börtönrre ítélte.

— **Török Ferencz csikszenttamási lakós Tamás Jánost** karóval megverte. Török testisértés miatt egy hónapi börtönt kapott.

— **Öngyilkosság.** Basa Imre szögödi napszamos marósdóval megmérgezte magát. A szerencsétlen ember meghalt. Özvegye és öt gyermeke gyászolja.

— **Belelőtt a lábába.** Ferencz József menaszgi gazda az erdőből fat hozott. Összetalálkozott Péter Vendel erdőőrrel, aki felszólította, hogy a fat besezőgátsassa. Szóváltás támadt közöttük. Az erdőőr fogyerét használta és jobb lábán súlyosan megsebesítette Ferencz Józsefet.

— **As új menetrend.** A május 15-én életbe lépett új menetrend szerint Csikszentmártonból a következő vonatok indulnak Brassó felé: reggel 6 óra 55 perc, d. u. 1 óra 57 p. és este 9 óra 12 p., kizárólag vasár- és ünnepnap indul vonat este 6 óra 52 perckor. Ezeknek a vonatoknak Brassó—Bukarest felé összeköttetésük van a reggeli vonatoknak 9.40 p. személy; d. u. 5 órakor gyors és éjjel 1 óra 05 perckor személy.

Brassóból Csik felé a következő vonatok indulnak: reggel 5 óra 20; d. u. 1 óra 20 perckor és este 8 óra 45 p., vasár- és ünnepnap reggel 7 óra 20 p.

Csikszentmártonból Madéfalva felé indulnak: reggel 8 óra 16 p. (Madéfalváról—Marosvásárhely felé összeköttetés 8 óra 30 p. és Gyimes felé 8 óra 26 perc); d. e. 10 óra 04 p. legközelebbi összeköttetés Gyimes felé d. u. 1 óra 36 p.; d. u. 4 óra 06 p. (Madéfalváról Marosvásárhely felé összeköttetés 4 óra 16 p. és Gyimes felé 4 óra 34 p. vegyesvonat); éjjel 11 óra 56 p. (Madéfalváról összeköttetés Marosvásárhely felé éjjel 12 óra 32 p. és Gyimes felé 12 óra 29 perckor.

— **Újabb erdőtüzek.** Bánkfalva közbirtokosságának „Jahoros” nevű erdejében tűz keletkezett, amely 30 hold területet pusztított el. A csendőrség letartóztatta Tudor Miklós csikszentgyörgyi lakóst, aki Basa erdőőr állítása szerint a tüzet okozta.

— **A bányai közbirtokosságának a csobányosi erdejében is tűz pusztított.** Itt Gercuj Péter leánya okozta a tüzet, aki juhait legeltetése közben tüzelgetett a ettől keletkezett az erdőégés.

— **Fellábat levágta a vonat.** Daradics József csikszentdomokosi napszamos a vasúttöltés mellett követ tört. Egy arra haladó mozdony a fellábat levágta. Súlyos állapotban kórházba szállították.

— **Kiütötte a fogát.** Incze Domokos dítról lakós egy vasgeregelyével olyan súlyosan bántalmazta Kosma Istvánt, hogy annak állapota életveszélyes. Kosmának kiütötte a fogát is. A csendőrség Incze letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

— **Ellopták a Gyimes és Gyimesközélpók közötti Tatos hídnak két vasgerendáját.** A kár 12 ezer lej.

— **DIRECȚIUNEA SOCIETĂȚII VANĂTORILOR DIN MERCUREA-CIUC** face cunoscut membrilor societății ordinul Prefecturii jud. Ciuc, conform căruia sunt obligați a se prezenta la Prefectura în termen de 8 zile cu reopieștele de depunerea taxelor legale, la Administrația Financiară Ciuc, în baza cărora, li se va elibera permisele de vânatoare pe exercițiul anului 1934—1935.

— **A csikszentdomokosi Vadásztársaság Igazgatósága közli a társaság tagjaival,** a csikszentdomokosi prefektúra rendelkezését, melynek értelmében kötelesek 8 napon belül jelentkezni a prefektúrán a törvényes illetékek befizetését igazoló pénzügyi igazgatósági beványokkal, amelyek alapján ki fogják állítani részükre az 1934—1935 évi vadászjegyeket.

— **Pályásati hirdetmény.** A Sânsimion—Piaști de Jos (Csikszentmárton—Kászonaltis) postaszállítás bérbeadására pályázati hirdetettük. Az ajánlatok folyó hó 24-ig a Mercurea-Ciuc-i postahivatalhoz adhatóak be, ahol az érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek. Az árlejtés folyó évi Május 24-én d. u. 4 órakor tartatik meg a Mercurea-Ciuc-i (csikszentmártoni) postahivatalban.

A Mercurea-Ciuc-i (csikszentmártoni) postahivatal és az állomás közötti postaszállítás, valamint a csomagok házhoz szállítása és a postaszekrényekből kiemelt leveleknek a postahivatalhoz való szállításának bérbeadására pályázat hirdetettük. Az ajánlatok folyó hó 24-ig a Mercurea-Ciuc-i postahivatalhoz adhatóak be, ahol az érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek. Az árlejtés folyó év május 24-én d. u. 5 órakor tartatik meg a Mercurea-Ciuc-i postahivatalban.

— **PUBLICAȚIE.** No. 4983/1934. În conformitate cu dispozițiunile ord. Direcției Generale P. T. T. No. 82504/1934 se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 24 Mai 1934 orele 17 p. m. se va ține o licitație publică la oficiul P. T. T. Regedintă de Județ Mercurea-Ciuc, Cabinetul Dirigenților, pentru concesionarea transportului expedierilor postale între oficiul și gară Mercurea-Ciuc, transportul coletelor la domiciliul destinatarilor și ridicarea scrisorilor dela onțile fixate în oraș. Ofertele se vor primi și în timpul ședinței până la definiția închiderea a concurenței. Caetul de concursuri se poate vedea la oficiul Interele oficiale, Mercurea-Ciuc, la 12 Maiu 1934. Dirigenții de regedintă: Desideriu Jenel.

— **ELVESZETT** Nagy János csikszentmártoni lakosnak folyó hó 13-án, a Kóstelek melletti Borda nevezetű erdőrészéből 2 darab két éves kanóca. Az egyik állat fekete, a farka repájában szürkesség látható; a másik villágos szürke, homlokán csillag van, hátulsó jobb lába kesely Minkét kanócanak nagy szőnye és hosszú farka van. Aki tud valamit az elveszett állatokról, értesítse a delnei községi elöljáróságot. A tulajdonos a nyomravezetőt illő jutalomban részesíti.

Helyreigazítások.

Péter József a „Cikli Lapok” múlt számában, a somlyói felekezeti iskolával kapcsolatos állításainkra, a következő helyreigazítást kéri:

As ideiglenes tanács határozata nem az volt, hogy az egyházközség 15 nap alatt átadja az iskolát a községnek, hanem hogy 15 nap alatt igazolja miképpen jutott az iskolaépület birtokába. Ez a határozat nem az én kezdeményezésemre, hanem Tomozel Constantin tanító tanácsos írásbeli beadványa alapján határozott.

— „Taplocza májáliszozott” címl, szintén a múlt számunkban megjelent hírlukre Csadó János és Dávid József urak kijelentik, hogy ők nem szenvedtek semmi sebesülést. Verekedés volt ugyan, ők is megütődtek s egy kénytelenek voltak a támadást maguktól elhárítani, de nem bicskáltak.

Turistaság.

Az E. K. E. Csiki Alosztálya folyó hó 27-28-án, román pünkösdkor két kirándulást rendez. 1. Az Egyesüli menedékházhoz. 2. A madarasi Hergitában levő tóhoz. E napokon fél-árú vasúti jegy kedvezmény van. Jelentkezni lehet a Durr üzletben.

Cinema „ASTRA” mozgó

Szombaton, május hó 19-én este 9 órakor
Vasárnap, május 20, Pünkösd napján d. u. 6
és este 9 órakor

A kurtizana bukása (Susan Lenox tündöklése) drama.

Greta Garbo és Clark Gable.

Hétfőn, május 21, Pünkösd másodnapján d. u. 6
és este 9 órakor,

Kedden, május hó 22-én este 9 órakor

„STAN és BRAN”

A haza szolgálatában Vigjáték.

Szerdán, május hó 23-án este 9 órakor
Csütörtökön, május 24-én d. u. 6 és este 9 órakor,

A bécsi vig asszonyok operett.

Willy Forst és Paul Hörbiger.

Szombaton, május hó 26-án este 9 órakor
Vasárnap, május 27-én d. u. 6 és este 9 órakor

Hoffmann k. a. meséi operett sláger.

Anny Ondra.

Erdélyi ügyfeleim szives tudomására, hogy irodámat: Bucuresti, Bulev. Maria 4/C, etaj III. helyeztem át. Telefon számom 3.9928
Smilovits László.

Eladó olcsón egy 928 as típusu csukott Chevrolet autó. Érdeklődni lehet Gáspár Arpad tulajdonosnál, Csikszentmárton.

Allami osztályosorsjáték.

Kezdődik ismét a játék!

II. oszt. huzása június 5-én és 6-án.

Pót sors-jegy ára	egész	fél	negyed	nyolcad
	1000	500	250	125

Ujsorsjegyára	egész	fél	negyed	nyolcad
II. osztályra	2000	1000	500	250

Az első osztályra kifizetett nyeremények Csikban 50000 lej: 50879 szám, 15000 lej: 20917 szám, 4000 lej: 69681 szám, 2200 lej: 15240, 45465, 69545, 71529 szám.

SIESSEN! sorsjegyet alanti irodában megvenni!

Megrendelhetők: Allami Osztályosorsjáték Csiki Intérsége

Lőrincz József

Mercurea-Ciuc,

a „Bukaresti” kávéházzal szemben, Szabó fodrász-üzlet mellett.

Vidéki rádióvevők figyelmébe!

MEGÉRKEZETT!

az új típusu

batériás „PHILIPS” csoda rádió SUPER INDUCTANOL

5 lámpás abszolút szelektív 200—2000 m. hullámhosszra egybeépített dinamikus hangszóróval (legújabb találmány) új típusu 2 voltos lámpák folytán óriási hangerej mellett minimális áramfogyasztás.

Havi fenntartási összege állandó használat mellett 80 lej. Antenna nem szükséges.

Állandóan raktáron vételkényezzer nélkül, bármikor megtekinthető. Eladások részletfizetésre. Más típusu rádiók mélyen leszállított árakon.

IROGÉPEK

használt, kifogástalan állapotban, olcsó árakon állandóan raktáron.

Fischer Sándor rádió üzlet,
2—
Mercurea-Ciuc.

FÉLIX

gyógyfürdő

Oradea mellett

legolcsóbb, legjobb, legkényelmesebb gyógyfürdő, mindenféle reumatikus bántalmak ellen, gyógyhatása utolerhetetlen.

Teljes penzió:

Lakás, ételmezes (diétikusis) és fürdő:

Május hónapban napi 80 lejtől 160 lejig

Június hónapban napi 90 lejtől 180 lejig

Július és aug. -ban napi 100 lejtől 220 lejig

Egész éven át nyitva.

Vasuti kedvezmény (50%) egész éven át érvényes.

Különböző szórakozások:

Strandfürdő, tenisz minden este tánc, könyvtár, stb.

8—5

Agrar kisajátítási kötvények eladók (1922 évi kibocsátás 5%-os). Cím a Vákár üzletben.

MODELL KALAPOK

tíz naponként új formák olcsó árban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készülnek mindenféle női kalapok esőrendű anyag hosszadalmával. Kalapok átalakítása a legrovidebb idő alatt.

Csikszentmárton, I. C. Bratiann (Gimnázium)-uoca 112. sz., a Bőrház közelében.

Adóbonok bármilyen címletekben kaphatók. Cím megtudható a Vákár üzletben.

Háló, ebédlő és iroda berendezések

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

mélyen leszállított árakkal

bessereshetők:

Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.

Megfelelő biztosíték mellett részletfizetésre is.

17—

HEGEDŰÓRÁKAT

conservatoriumi módszer

szerint, jutányosan ad:

SPRENÓZ GIZI, Csikszentmárton
Str. Cap. Vulovici (Hergita-uoca) 26.